

PROF. PhDr. LADISLAV KOŠČ, CSc. 85-ROČNÝ

Ako ten čas rýchlo plynie! Zdá sa, akoby to bolo iba nedávno a odvtedy uplynulo už viac ako päť rokov, čo som pri 80-ročnom životnom jubileu prof. L. Košča (nar. 24. 3. 1924) zhodnotil jeho pozoruhodné životné dielo. Svoje spomienky na neho som publikoval v bulletine SPS pri SAV PsychoFórum č. 1/2004. Tam bolo o.i. napísané: „Nie je ľahké na limitovanom priestore zhodnotiť celoživotné dielo jubilanta, najmä keď je významnou osobnosťou slovenskej psychológie.“ Teraz, keď túto svoju spomienku píšem pre časopis Psychológia a patopsychológia dieťaťa (jubilant bol 25 rokov členom jeho redakčnej rady), využívam túto príležitosť na detailnejšie poukázanie na niektoré skutočnosti z jeho bohatého života.

Pozoruhodnou charakteristikou Koščovej odbornej životnej histórie je skutočnosť, že svoju kariéru v prvých dvanástich rokoch absolvoval v poradenskej, resp. klinickej praxi. Konkrétne pôsobil v Ústave pre sociálny výskum mládeže v Bratislave, v Sociodiagnostickom ústave pri KNV v Žiline ako riaditeľ, na KNV v Žiline v zdravotníckom odbore ako krajský detský psychológ. Najdlhšie však pôsobil na Psychiatrickom oddelení Krajskej nemocnice v Žiline ako klinický psychológ. Bola to práve prax, ktorá mu neskôr pomohla ku konkrétnemu prístupu tak pri riešení výskumných úloh, ako aj pri výučbe budúcich psychológov.

Jeho vedecká činnosť je spojená predovšetkým s Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave (25 rokov). Na tomto pracovisku o.i. pomerne do detailov rozpracoval problematiku patopsychológie ako novej špecializovanej psychologickéj disciplíny, a tým ju jasne odlíšil od „normálnej“ psychológie, ale aj od psychopatológie. Avšak najvýznamnejší bol jeho výskum porúch matematických schopností detí. Výsledky publikoval nielen doma, ale aj v zahraničí (najmä v Poľsku a USA), kde o tejto problematike aj prednášal. Jeho kniha *Diagnostika matematických schopností detí* vyšla aj v angličtine (USA) a poľštine (Warszawa).

Svoju výskumnú aktivitu vo VÚDPaP-e ukončil 22 kompletnými záverečnými správami. Väčšina z nich mala charakter monografie a viaceré boli aj publikované. Nemožno však nespomenúť, že dve najzávažnejšie: *Úvod do patopsychológie* (Bratislava VÚDPaP, 1987, 419 strán) a *Základy teórie klinickej psychodiagnostiky* (Bratislava, VÚDPaP, 1988, 170 strán) publikované neboli. Pomerne podrobný hodnotiaci článok o jeho odbornom profile bol zverejnený aj v medzinárodnom časopise *European Review of Applied Psychology*, roč. 45, 1995, č. 1, s. 57-65.

Svoju pedagogickú aktivitu na vysokých školách (spočiatku väčšinou na polovičný pracovný úväzok) realizoval na katedre psychológie a patopsychológie Inštitútu špeciálnej a liečebnej pedagogiky v Bratislave, katedre psychológie Univerzity P.J. Šafárika v Košiciach, Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, ale najmä (na celý úväzok) na katedre psychológie Trnavskej univerzity v Trnave. Mal som možnosť byť predsedom nielen jeho habilitačnej komisie, ale aj komisie pre

ustanovenie za profesora. Ani v jednom prípade som nezapochyboval, že si hodnosť docenta a profesora plne zaslúži.

V závere svojich spomienok na prof. Košča publikovaných už v spomínanom PsychoFóre konštatujem: „Dôverne poznám tvoje životné plány, čo by si ešte chcel urobiť ... Pravda, ako zvyčajne hovoríš: Ak to bude vôľa božia. A stalo sa, jubilant napriek nemalým životným strádaniám (z nich najbolestnejšie bolo náhle úmrtie syna PhDr. M. Košča 10. 12. 2003) a napriek obdivuhodnému pracovnému nasadeniu, ale aj napriek mnohonásobne zaslúženému nároku na odpočinok nepoľavoval vo svojich pracovných aktivitách ani po osemdesiatke.

V spojitosti s jeho aktivitami v tomto životnom období vystupuje do popredia najmä jeho pedagogická a publikačná činnosť. Rozvíjal ju na katedre pastorálnej teológie Teologickej fakulty Trnavskej univerzity. S touto jeho činnosťou súvisia aj dve významné publikácie: *Pastorálno-psychologické poradenstvo* (In: Košč, M. – Košč, L. *Pastorálno-psychologické poradenstvo*. Trnava, Teologická fakulta TU, 2006, s. 123-225) a *Psychologické manželské a rodinné poradenstvo* (In: Košč, M. – Košč, L. *Pastorálno-psychologické poradenstvo*. Trnava, Teologická fakulta TU, 2006, s. 229-309). Okrem toho jubilant pripravil do tlače publikáciu *Učebnica kresťanskej psychológie pre teológov a katechéto* (200 strán). Vypracoval tiež vyše 100 hesiel pre *Stručný katolícky teologický slovník* (hl. red. J. Ďurica). A to už ani nehovorím o príprave početných učebných pomôcok v podobe učebných textov na disketách pre potreby študentov Teologickej fakulty TU v Bratislave.

Z dosiaľ uvedeného vyplýva, že z hľadiska vekovej periodizácie individuálneho vývinu kreativity jubilant patrí do skupiny tvorivých pracovníkov, ktorých všestranná aktivita neutícha ani po osemdesiatke. Práve k tejto aktivite prajem prof. Koščovi veľa zdravia a dobrej pohody v osobnom a rodinnom živote. *Ad multos annos.*

Ján Grác